

Se štěstím je to jako s flirtem – dotyčná od vás uteče, když ji chcete, jakmile se ale o ni přestanete zajímat, začne vás pronásledovat.

Svámí Vivekánanda

R o v e r n í č e k

listopad, prosinec 2006

Obsah:	<u>Termíny akcí</u>	strana: 3
	<u>Literární</u>	strana: 5
	<u>Jak nás hasiči neevakovali</u>	strana: 6
	<u>Blesk zabil ženu na Velkém Rozsutci</u>	...	strana: 7
	<u>Úvahy na téma</u>	strana: 8
	<u>Devět zásad vlastního bezpečí</u>	strana: 10

Termíny akcí

Víkend | Termín | Název | Místo akce | Pro koho | Pořadatel

LISTOPAD

1	3.-5.11.	Hody v Miloticích			
2	11.11.	Turnaj v ringu	Milotice	veřejnost + odd. rada	Olda
3	16.-19.11	Výprava do Aquaparku	Vyškov	všichni	odd.rádcí
4	24.-26.11.	RKLM-sedmero umění		SRK	Křupka

PROSINEC

1	1.-3.12.	Roverský mikulášský víkend	Praha	Celostátní akce	
1	2.12.	Zimní výstup na Klimentek		sk+sk	odd.rádcí
2	8.-10.12.	Rádcák 1		rádci	
3	15.-17.12.	Konference		SRK	Olda
	22.12.	Vánoční besídka			
4	24.12.	Betlémské světlo		všichni	rádci

LEDEN

1	6.	Výprava na běžky	Čeložnice	veřejnost, R+R, sk+sk	Olda
1	7.	Tříkrálová sbírka	Kyjov	kdo chce	Olda
2	12.-14.	Výjezd odd. rady		rádci Podchřibáků	Olda
3	20.1.	Karneval + módní salón		vlčata a světlušky	odd.rádcí
3	20.1.	Turnaj v ledním hokeji	Svatobořice	sk+R+R	Olda
4	26.-28.1	Zimní táboření		SRK	Bambín

ÚNOR

1	2.-4.2.	Rádcák 2		rádci	
2	10.2.	Oddílová rada			
	jarňáky	Výprava do Prahy	Praha	všichni	odd.rádcí
3	16.-18.2.	Rádcák 3		rádci	
4	23.-25.2.	Odtučňovák		SRK	Rony

BŘEZEN

1	3.3.	Návštěva keramické dílny		vl+sv	odd.rádcí
2	9.-11.3.	Rádcák 4		rádci	
3	16.-18.3.	Akta X		sk+sk	odd.rádcí
4	23.-25.3.	Partizáni	Vagón	SRK	rada SRKu
5	30.3.-1.4.	Návštěva Osvětími	Osvětím	SRK	Sketmen

DUBEN

	4.4.	předvelikonoční brigády			
1	6.-8.4.	Velikonoce			
2	13.-15.4.	Soutěž muzikálů			
3	21.-22. 4.	Turnaj ve fotbale+Špinavý den	Ježov	vl+skauti+R+R	odd.rádci
4	28.4.	Turnaj v lacrose	Svatobořice	veřejnost, sk+sk+R+R	Olda
4	28.4.	Návštěva ZOO		vl+sv	odd.rádci
	30.4.	Brigáda na podsadách + čarodějnice	Kostelec	sk+sk+R+R	Olda

KVĚTEN

1	4.-8.	OBROK		Celostátní akce pro R+R	
	9.5.	Květinový den			
2	11.5.	Turnaj v nohejbale	Ježov	veřejnost + odd. rada	Olda
3	19.5.	Výprava světlušek na kolách		světlušky	odd.rádce
3	19.5.	Cyklozávody vlčat		vlčata	odd.rádce
3	19.5.	Výprava sk+sk na minikáry		sk+sk	odd.rádci
4	25.-26.5.	Drsnol		SRK	Olda
4	26.5.	Výprava na loďky	Ježov	veřejnost + vl+sv	Olda

ČERVEN

1	2.6.	Den dětí	Milotice		Olda
1	3.6.	Den dětí	Kostelec		Olda
2	9.6.	Ukrajina fest		SRK	Sketmen
2	9.6.	Výprava na hrad či zámek		vl+sv	odd.rádci
3	16.6.	Poslední oddílovka + výprava na loďky	Vřesovice	veřejnost + všichni	odd. rádci
4	23.-24.6.	Celťák	Čachtice	SRK	Olda

PRÁZDNINY

1		Roverský předtábor		R+R	
2		Velký tábor		sk+sk	
		Malý tábor		vl+sv	
		Puťák (Nízké Tatry???)		od 13-ti let	

Literární

Mechanický pomeranč – Anthony Burgess

Mechanický pomeranč je dílo proslavené stejnojmenným, dnes už by se dalo říct kultovním, filmem Stanlyho Kubricka, za němž sláva knihy poněkud pokulhává. Bohužel. Knížka totiž v mnohých ohledech film zdaleka převyšuje. Jednak v obsahové náplni (tj. v knížce je toho víc a podrobněji), jednak ve vyprávěcím stylu a jednak knížka je vždycky (anebo skoro vždycky) lepší než film. Jen škoda, že se o tom mnohdy (většinou) nedozvíme, protože po shlédnutí filmu už nemáme potřebu číst. Vyprávěcím stylem jsem myslel především jazyk, kterým je dílo napsané, což je směs ruštiny a angličtiny, řádně zkomolené a protkané spoustou citoslovcí a novotvarů. Další velkou výhodou knížky (a této zvláště) je, že při tak bohatém popisu událostí v tak nezvyklém prostředí a takovým jazykem může vaše fantazie fungovat naplno, kdežto ve filmu je vám vše naservírováno tak, jak si to představuje někdo jiný (tady scénárista a režisér). Ovšem i když je pro mně knížka poutavější, nikdy bych si nedovolil kritizovat zmíněný film, který je opravdu výjimečný (ostatně jako většina Kubrickových filmů – vřele je doporučuju).

Děj moc popisovat nebudu (protože bych musel opsat celou knížku), ale trochu nastíním. Vyprávěčem je Alex, jenž je taky vůdcem tlupy pouličních rváčů, kteří pro zábavu ničí, kradou, ubližují i zabíjejí. Zmíněný Alex se posléze dostane do vězení a léčebného ústavu, kde ho dosti nevybíravou metodou převychovají v “lepšího“ člověka. Víc psát nebudu, jen tolik, že jsou tam ukryty i hlubší myšlenky o morálce, dobru a zlu, svobodě, osobní odpovědnosti, vlastní vůli a vůbec otázkách dnešního světa. To si ovšem člověk plně uvědomí až když to čte podruhé nebo potřetí a nezabývá se už tolik dějem, nýbrž významem děje. Nakonec bych upozornil, že je to dílo trochu drsnějšího ražení a některé slabší povahy by s ním mohly mít drobet problém.

Přečíst si Mechanický pomeranč až do konce znamená nikdy na něj nezapomenout.

Malý kousek na ochutnání:

„Co teda jako bude, he?“

To jsem byl já, Váš Pokornej Vypravěč, a moji tři frendici, to jako Len, Rick a Bejk, kterýmu se říkalo Bejk skrz jeho bolšáckej zátylek a strašně gromkovej vojs, jako by nějakej skutečnej bejk ryčel óúúúúúúúúh. Seděli jsme v mlíčňáku Korova a decidovali se, co budem ten večer dělat, když je venku zima jak v prdeli, i když alespoň že neprší. Všude kolem seděli hhumaníci dobře mimo z plusmlíka se syňágoú, toldou nebo hňápecem a z dlších věščí, který vás odnesou daleko předaleko z tohodle hnusnýho skutečnýho světa do země, kde lulkujete Boga se všema jeho Blahoslavenejma Andělama a Svatejma ve svý levý saboze, přičemž vám v hendce vystřelují nálože rachejtlí. My drinkali starý dobrý mlíko s nožema, jak jsme tomu říkali, což posilovalo a nachystalo vás to na malou svinskou přesilovku, ale to jsem vám už jednou povídal.

Oblečení jsme byli podle poslední módy, což v těch dobách znamenalo, že jsme na sobě měli děsně široký kalhoty a jakoby úplně volnou, leskle černou koženou vestu na košili s rozhalenkou, ve který se skvěl takovej jakoby šátek. V těch dobách patřilo rovněž k módě používat nagulliver starej dobrej rejzr, takže větší část gulliveru byla jakoby plešatá a vlasy rostly jenom po stranách. Ale na starejch dobrejch fůtkách to bylo pořád stejný – fakt chorošně bolšácký obrovský boty na nakopávání fejsů.

denik ostravaka – ostravak ostravski

Původně vycházel denik ostravaka na Internetu a teprve později byl pro velký úspěch převeden do knižní podoby. Nic mu to však na působivosti neubírá, snad jen, že celý deník je kvůli své obsáhlosti rozdělen do několika knih, přičemž tyto jsou poměrně tenké a nezabírají proto velký úsek. Ten ale zas není tak malý aby člověk nepochopil o co jde. Navíc je možné číst jednotlivé knížky na přeskáčku, protože každá je dost poutavá a vtipná sama o sobě. Moc to ale nedoporučuju. Ovšem když není zbylí a chybí některý díl, tak je to jedna z možností.

Celá knížka je napsaná ostravským dialektem, což jí na jednu stranu dělá zajímavější, ale na druhou to může někomu vadit (zvláště mladším, nebo když někdo nemá dost fantazie popř. se neseťkal s žádným pravověrným ostravakem). Jak ostatně z ukázky sami uvidíte vyskytuje se tu dost výrazů pro běžného člověka (jihomoraváka) nesrozumitelných, ale po přečtení několika stránek si na ně rychle zvyknete a ten zbytek, na který si nezvyknete, si domyslíte nebo odvodíte podle smyslu věty. Každopádně denik ostravaka stojí za přečtení, protože nikdy není na škodu se pořádně zasmát.

O autorovi (ostravaku ostravskem) se toho moc napsat nedá, neb jeho pravou totožnost zná jen pár lidí z vydavatelství a tudíž vám ani já o něm nic nenapišu, páč nemám co. Snad jen že je z Ostravy nebo okolí.

Krátká ukázka na konec:

V sobotu sem chtěl zajet do Kauflandu nakupit', bo už mi došlo pivo a chleba už byl tvrdy aji na topinkí. Jezdim tam tak co mjesyc a beru nakup aji mamě,bo dycky začne vyryvat',že na co mam tu kraksňu, když s ňu skoro nejezdim. Nazvat kraksňu novu felicyju rok výroby 1995, upravenu znamym co ma autoservis tak, že mi zavid'a aji ti mladi fagani, co dycky opruzuju na autoburze v sobotu, tuž to je od mamy odvaha. No nic. Eště že tam němusym.moc často, bo je to dycki cesta jak cyp. Sednu na kolo, vypravim se do Heřmanic, jak mam garaž na tu svoju krasavicu, aby v zymě vubec nastartovala. Sem tam zystim, že sem kliče něchal doma, tuž zas šlapu zpatki, no a tak zabiju dopoledně. Věčinou jezdim do obchodu poranu, bo tam byva malo duchodcu – pulka eště chrape a druha pulka od minuleho nakupa umřela. Jak projížďam kolem heřmanickeho kryma, dycki se řehtam jak osel na horske draze jak vidim ten billboard s reklamu na firmu, kera prodava stolki s velikym napisem „Aby se vám lépe sedělo.“

Koš'a

Jak nás hasiči neevakovali

Ve dnech 29.7.-6.8.2006 jsme se zúčastnili středoevropského setkání skautů a skautek - ORBIS 2006 - v Mariánském údolí za Brnem. Celkem dva tisíce účastníků z České republiky, Slovenska, Polska, Německa, Rakouska, Maďarska a dalších zemí, zaplnilo louku u Říčky. Jen stany zabíraly plochu o velikosti fotbalového hřiště. Po krátké cestě do Brna stojíme před branou největšího letošního skautského tábora v České republice. Při registraci každý dostává čipové karty a vydáváme se k informačnímu centru, kde nám ukáží, kde si máme postavit stan. Pak je to již jen na nás. Organizátoři připravili na každý den spoustu aktivit, kterých jsme se mohli libovolně účastnit, o večerech bylo možné jít do čajovny, na koncert, popovídat si s novými známými atp. "Úředními" řečmi byly čeština a angličtina, ale kdo neovládat angličtinu, ten si s cizinci moc nepopovídal. Prvních pár dnů nás soužily tropická vedra, naše pozornost byla tedy zaměřena na

aktivity konající se v lese nebo na vodě - lanové centrum, výlety do jeskyní, kanoistika, skálolezení, či jen ve stínu se věnovat rukodělkám. Jinak byla možnost se zapojit do spousty sportovních her, kurzů filmování, sebeobrany, práce s vysílačkami. Kdo chtěl, ten si to pořádně užil. Po třech dnech tropických veder přišel déšť. A přšelo tři dny. I když program běžel s úpravami dále, už to nebylo ono. Třetí den se v nejnižším bodě tábořiště udělalo menší jezírko, které vytopilo část stanů. Organizátoři se změnili v ženisty a začali vodu odčerpávat a zároveň se postižené stany začaly stěhovat na vyvýšenější místa. Po tábořišti pobíhá novinář, fotí kdejakou kaluž a snaží se od jakéhosi skauta získat exkluzivní rozhovor. Ten mu na otázku "jaké je to stanovat v louži" odpovídá s nadšením že je to super a moc se mu to líbí. Novináři se to nezdá dost dramatické, tak se jde vyptávat jinam.

Nakonec však přece jen organizátoři s hasiči dospěli k názoru, že bude lépe, když děti z nejpostiženějších míst, stráví noc v suchu a teple tělocvičen. Koná se nejrozsáhlejší evakuace v dějinách Brna. Přes různost jazyků ji cca 700 skautů a skautek zvládlo v noci během půldruhé hodiny na jedničku. Autobusy rozvážely účastníky po Brně. My jsme měli smůlu, náš stan zůstal nezasažen. Ráno, až na rozbahněné cesty, vypadá situace mnohem lépe a hygienik povoluje evakuovaným návrat na tábořiště. Déšť nakonec ustal a program se vrátil na zbylé tři dny do starých kolejí. Někteří skauti využili přebytku bláta k nefalšovaným zápasům v bahně a jiní vtípkovali o tom, že komfort plovoucích podlah a vodních postelí neposkytuje jen tak nějaké tábořiště.

Po devíti dnech se vracíme domů plní nových zážitků a přátel.

Racek

Blesk zabil ženu na Velkém Rozsutci

„Ahoj mami, jsme v pořádku. Ten blesk co zabil tu ženu, udeřil do sousedního kopce. Olda pomáhal snášet její mrtvolu k vrtulníku“. I tak mohla znít SMS zpráva, kterou jsme se každý z nás chystali poslat dom, aby o nás neměli rodiče strach. Byli jsme na puťáku na Malé Fatře. Poté, co jsme vystoupali na vrchol Malého Rozsutce se přes nás přehnala letní bouřka. Bylo tu s námi na vrcholku dalších šest turistů. Jedna z nich - malá Barunka v panické hrůze se tulila ke svému otci a vykřikovala že tu všichni umřeme. Přišlo nám to komické, nebyla však daleko od pravdy . Při dramatickém sestupu za deště po kluzkém vápenci a za hřmění bouřky udeřil blesk do nedalekého Velkého Rozsutce do skupinky turistů. Žena byla namísto mrtvá, muž se v šoku po chvíli probral sám. Našli je nějakí turisté z Čech a přivolali vrtulník. Bouřka byla po dvaceti minutách pryč a opět vysvitlo sluníčko, pokračovali jsme tedy dál přes Velký Rozsutec. Během výstupu jsme napřed potkali muže v šoku kterého doprovázeli dva záchranáři z vrtulníku, po chvíli také na nosítkách zabalenou mrtvou ženu. Olda ji pomohl záchranářům snést do sedla k vrtulníku.

Úvahy na téma

Roverské heslo „Služba“

Služba aneb pro každého jiný pojem. Když slyším slovo „služba“, tak se mi vybaví hned několik významů. Pojďte se tedy spolu se mnou nad nimi trochu zamyslet, možná dojdeme i k tomu, že všechny ty významy mají tak trochu něco společného. Mě jako školou povinné se jako první vybaví „služba“ ve škole, kdy se vždy po týdnu střídají dvojice v umývání tabule, rozdávání sešitů, přenášení třídnice a dalších velmi „příjemných“ povinností. Pokud je všechny vzorně plníte, tak máte dalšího půlroku pokoj, ale pokud ne, tak máte před sebou další velmi „příjemný“ týden. Vždy však je důležitá spolupráce mezi tou dvojicí, protože si myslím, že ani někoho kdo chce být fakt velký dobrodinec by to všechno neměl „odmakat“ sám. Od starších často slyšíme „jdeme na službu do práce“. Tam taky slouží, ale třeba pro peníze. Dřív chodívali kluci i holky na „službu“, což bylo něco mezi dětstvím a dospělostí. Kde už neměli rodiče, tam si museli sami vydělávat na živobytí tím, že vypomáhali v cizí domácnosti. Sloužit můžeme třeba i penězům nebo nějakému špatnému ideálu, tudy se tedy dostáváme k tomu, že „služba“ nemusí být vždycky jenom dobrá. Takže „sloužit“ ano, ale záleží na tom čemu. „Služba“ tomu, čemu věříme je dobré a velké. Nikdy však nedovolme, aby nás něco cele podmanilo a my tomu uboze sloužili, protože potom už bychom nebyli lidé, ale ubohé trosky.

Roverské heslo „Služba“

Co přesně si vybavím, když se řekne „služba“? Služba jako pojem pro mě znamená vykonávat nějakou práci nebo činnost pro někoho (nebo něco) čemu „sloužím“. V užším slova smyslu si pod tím vlastně můžu představit vše, co dělám a nezáleží na tom, co to je - jestli pomoc (služba) rodičům či něco dělám pro sebe, nebo pro kolektiv....

„Služba“ jako roverské heslo? Asi za tím bude víc, než pár frází napsaných výše. Služba, jako slova na papíře je úplně bezcenná a „filosofovat“ by se o ní dalo donekonečna. Ale jestli je to část života a životního stylu, tak se rozhodně nedokazuje slovy, ale činy...

Roverské heslo „Služba“

- pomáhání jiným (to už jakkoliv, třeba jenom obyčejná pomoc starším s taškou,...)
- ochota (nemusí nám nikdo nařizovat co dělat, ale ochotně se o to přihlásíme sami nebo to prostě bez výzvy uděláme)
- pevná vůle (nepodlehnu okolí - třeba v kouření, názorech, sprostém mluvení,...)
- ovládnutí sebe samého

Podle mě by se tam dalo zařadit i to, že rozdáváme radost celému okolí a dáváme tak štěstí i jiným (nemyslíme jen na sebe) a taky, že „ani kuře zadarmo nehrabe“ a to je asi chyba. Je to to samé jak s lidma, většina pracuje jen za peníze, ale myslím si, že by člověk měl práci dělat proto že ho baví a má ji rád a do každého svého výrobku, dokumentu no prostě do své práce by měl vložit kus svého já. Když dělá člověk svou práci rád a s elánem, tak svým výtvorem nebo výkonem potěší další řadu jiných lidí. Rozhodně nejsem proti tomu, že lidé dostávají za práci peníze (bez peněz bychom v dnešní době nepřežili, nic není zadarmo, ani blbé veřejné záchodky a někdy ani dokonce ani umytí ruk), ale měl by mít svou práci prostě rád. Tak se mu bude rozhodně pracovat líp. Každý člověk by měl mít i určitý svůj životní cíl (rodinu, lékařství, pracovat a pomáhat dětem, starým,...).

Mít určitou náplň života. Nebo třeba i u přípravy nějakého plánu nebo tak nemyslet jen na sebe, ale i na ostatní. I přesto že už třeba nemůžu nebo nesloužím (a čímkoliv), snažit se vydat co nejlepší výkon co můžu a co je v mých nejkrajnějších silách.

Proč jsem roverem

Ano to je otázka, kterou si sám v poslední době také často kladu. Vlastně nejen v poslední době, ale již několik let. A odpověď? Na jednu stranu je jasná a snad by pro mne neměl být problém ji blíže definovat, na druhou stranu se mi odpověď již tak jasná a jednoznačná nezdá ... Proč? To se pokusím odhalit, sám sobě a i tobě, vnímavý čitateli ...

Je tomu už dávno co jsem se stal roverem, nebo spíše kdy jsem se sám sebe začal jako rovera vnímat. Byl jsem tehdy rádcem družiny a byl jsem snad tím nejnadšenějším pro veškerou činnost, byl jsem součástí snad dobře fungujícího chlapeckého oddílu, součástí oddílové družiny rádců, součástí kolektivu sobě rovných, součástí kolektivu přátel. Bylo to strašně mnoho, což jsem si tehdy samozřejmě příliš do hloubky neuvědomoval, ale velmi mě to, alespoň si to myslím, ovlivnilo v mém dalším nejen skautském životě.

Čas plynul, problémy přicházely a odcházely, lidé stárli, dospívali, měnili se. Po jistém čase a oddílové krizi větší část naší „party“ odešla, já a dva další – věrní zůstali. Bylo to asi nevyhnutelné – onen odchod. Navíc se zdálo, že naše cesty se rozcházejí nejen fyzicky, ale i ideově – zkrátka jsme si již nerozuměli tak jako dřív. Za nějaký další čas zmizeli i Ti dva věrní, ... nezmizeli jen tak, chápal jsem jejich důvody – rozuměl jim, snad jsem tehdy měl jít s nimi. Ale přišli jiní a já bral věci jak přicházeli, bylo to jiné, ale pořád jsem šel onou cestou dál. Čas zase o kousek poposkočil a věci se opět změnily, někteří opět zmizeli, jiní zůstali, někteří mladí znovu dorůstali, vstupovali do let telecíh a začínali dospívat. Doba byla různá, někdy radostná, jindy smutná. Já zůstal a neustále toužil vzkřísit minulost – snad jen pocit - partu přátel, kteří si rozumějí a chtějí spolu něco prožít, společně se radovat, společně truchlit, prožívat vrcholy i pády, společně růst.

Konečně se dostávám k současnosti a k tomu co mě snad stále udržuje na roverské stezce. K tomu co mě stále ještě nutí znova vstát a kráčet směrem k rovingu a brát s sebou ty, kteří stojí kolem mne. Snažit se přimět ty, jež někdy kladou až neskutečný „odpor“ proti vůli přimět je k prožití něčeho společného, k vykonání něčeho zajímavého, dobrého, dobrodružného nebo prospěšného. A proč to?

Odpověď není snadná a není ani zcela jednoznačná. Na jedné straně je to určitě vědomí, že tímto směrem vede stezka, která je dobrá a již má smysl jít, neboť směřuje k vyšším lidským hodnotám, k tomu, co lze snad nazvat dobrem, ke spoustě zajímavým a cenným cílům. Na straně druhé to pak je určitě jistá setrvačnost. Protože již několik roků jsem ve skautské společnosti (jejíž kvalitu mi nepřísluší hodnotit), která mi nepřináší to, oč mi jde - to po čem toužím – skupinu přátel s nimiž bych si skutečně rozuměl a v níž bych stále nemusel být vůdčí osobností, kde by hlavní podíl na činnosti nestál na mojí iniciativě. A na straně třetí to asi bude (což asi velkou měrou souvisí s předchozím důvodem) úplně obyčejná sobecká snaha najít ve svém okolí zmiňovanou partu přátel, kteří z mého života hned tak nezmizí, kteří se stanou jeho určitou stálíci – pokud v dnešním světě má toto slovo, tento pojem, ještě význam používat. Budou těmi, kteří do mého života stejně jako já do jejich, budou díky vzájemné duševní spřízněnosti a společným zážitkům vnášet stále nové obohacující podněty, nové společné prožitky, radost a chuť kráčet dál a výš. Přestože si uvědomuji, že ve své podstatě tento důvod není tím, proč bych měl dál kráčet po roverské stezce, přesto jej považuji, a nejen pro mě, ale obecně, za zcela zásadní. Ano vím, roving přece lze dělat i jako jedinec – souhlasím, avšak ne každý je toho schopen a já jsem z těch, kteří to asi neumějí - nebo opačně ten, který kolem sebe potřebuje partu přátel naladěných na podobnou vlnu, bez kterých se pro mne pojem rovingu stává něčím sice ušlechtilým avšak smutným.

Tak, asi takové jsou důvody toho proč stále, byť možná na špatném místě a kroky ne příliš jistými, kráčím po roverské stezce. Přičemž všechno výše uvedené není ničím víc, než pouhým

příběhem, který utvářel mé pohledy a názory. Které více než z rozumového pohledu na to, co je správné a cenné vycházejí z prožitku a citového pohledu na věc a proto je pravděpodobné, že člověk s jinými životními zkušenostmi může dojít k odlišným závěrům než-li já. Já to však cítím tak, jak jsem se snažil popsat.

jistý rover z Brna

Devět zásad vlastního bezpečí

Současný nápad a charakter kriminality nevylučuje skutečnost, že nikdo z nás neví kdy, kým, jakým způsobem a za jakým účelem bude fyzicky napaden.

Z těchto důvodů je vhodné připomenout obecné zásady osobní prevence při předcházení reálně nebezpečných situací. Tyto zásady jsou základem obecných pravidel účinného jednání a chování a směřují především k intelektuálnímu chápání sebeobrany jako takové.

Zásada 1 :

Vyhýbej se svému nepříteli. Pokud se mu nemůžeš vyhnout chovej se tak, aby se on příště vyhnul tobě.

Tuto zásadu lze považovat za základní. Proč? Jistě je jednodušší se do reálně nebezpečné situace vůbec nedostat /vyhnout se jí/, nežli ji připustit a následně fyzicky řešit. Moje soudně znalecká praxe na konkrétních skutečných případech jednoznačně prokazuje, že i velmi dobře vycvičený člověk /výkonný judista, karatista a zápasník/, má v okamžiku fyzického napadení velké problémy s odražením útoku. Šlo především o případy, kdy i velmi dobře vycvičená a sportovně technicky vybavená osoba, byla napadena velmi překvapivě, tvrdě a agresivně. Zvláště nebezpečné jsou situace, kdy je útok podpořen nevybíravým použitím jakékoli zbraně. Proč tedy i takoví sportovci byli neúspěšní? Jednoznačně proto, že na vedený útok reagovali opožděně! Fyziologicky dané opožděné reagování na podnět /pohyb, útok/ způsobuje téměř vždy neúspěch. Na tuto zásadu tedy navazuje zásada druhá.

Zásada 2 :

Každá akce je rychlejší než reakce.

Akce útočníka /jeho útok/ je vždy rychlejší, nežli obranná reakce napadeného. Z toho vyplývá, že útočník je téměř vždy ve výhodě. Rozhoduje se zcela nezávisle na iracionálním a sobeckém způsobu myšlení. Napadá ostatní bez jakýchkoli skrupulí a ohledů na závazné právní normy, etické a sociální zvyklosti. Další jeho výhodou je i to, že svůj útok může dokonale připravit, tedy zvolit místo napadení, měnit směr a rytmus útoku, zvolit a použít zbraně, různé formy pohrůzek či psychického nátlaku /vydírání/ apod. Napadený vždy reaguje na útok opožděně /většinou pod vlivem úlekové reakce/, na jev který již nastal. I kdyby jeho obranná reakce byla opožděna pouze o setinu sekundy /u běžné, necvičené populace jsou však tyto reakce nepoměrně delší, zvláště je-li vyvolán šok, nedostavují se mnohdy vůbec/, mohlo by být toto opoždění osudné /především v případech atakování vitálního, životně důležitého místa či sféry jeho těla/.

Zásada 3 :

Nechod' do předem prohraného boje.

Tato zásada souvisí především se zvažováním rizika a vyhodnocením nebezpečnosti situace. V podstatě jde o poměr hodnot. Význam této zásady lze ilustrovat na příkladu: Ve večerních hodinách spoře osvětlenou ulicí města se vrací osamělý muž. Náhle je obklopen třemi zle vyhlížejícími mladíky, kteří na něm žádají finanční hotovost. Pro řešení takové situace existují v podstatě tři možnosti: a) odpoutat se od nich útekem /tento způsob však za dané situace vykazuje vysoké riziko, protože je jimi obklopen a proražení z tohoto obklopení není s ohledem na jejich odhodlanost a fyzickou převahu dost dobře možné/, b) bojovat s nimi a svou osobní integritu a hotovost uhájit /proti trojnásobné přesile je to však hazard a boj vabank i proto, že by mohli pro zdůraznění svých požadavků použít zbraní/, c) hotovost jim odevzdat a zbytečně nastalou situaci emočně nevyhrocovat a neriskovat tak možná svůj život a zdraví /za tyto přece jakýkoli finanční obnos nestojí/ - správné řešení.

Jednoznačně je tedy třeba pro takové případy doporučit odevzdání peněz. Prioritou vždy musí být život a zdraví napadeného. Materiální hodnoty jsou až na dalších místech. Je lépe být ochuzen o peníze, než zraněn či dokonce zabit.

Jedna praktická rada pro takové případy: pokud se dosti často a pravidelně vracíte po setmění a bez doprovodu, mějte pro takové nebezpečné situace připravenou menší hotovost ve zvláštní druhé peněžence. Tu pak lze útočníkům odevzdat s lehčím srdcem. Zkušenost prokázala, že útočník se spíše spokojí s málem, než vůbec s ničím.

Zásada 4 :

Pokud jsi nucen bojovat, bojuj nečestně.

V případě nutnosti fyzického odvracení útoku je třeba zaměřit svůj boj a svoje snažení k jedinému cíli a to je k vítězství. Útočník útok zahájil, a to převážně z nízkých pohnutek /aby nás okradl, zbil, znásilnil apod./. Jeho jednání nelze považovat za čestné. Proč bychom tedy měli být čestní my? Využijme v těchto případech reflexně daných, třeba i primitivních a nekvalifikovaných technik jako např. kousání, škrábání, štípání, atakování všech vitálních a silně bolestivých míst na útočnickově těle za použití hmatů a stisků /např. oblast genitálií, očního bulvu, mezi klíčkové jamky apod./. Vedení čestného boje si útočící pachatel nikdy nezaslouží.

Zásada 5 :

Přílišná důvěra ve slušnost a korektnost druhého je nebezpečná.

Jinými slovy to znamená, že je velmi nebezpečné se domnívat, že když já sám jsem slušný, tak i protistrana, se kterou jednám, je stejně slušná jako já. Často bývá ten "haló efekt" /první dojem/ klamný a důvěra v něj může tragicky skončit. Kriminalistická a soudní praxe již mnohokrát ukázala, že mnozí vrazi nebo sadističtí a brutální devianti budili "na první pohled" slušný dojem. Jako jeden z mnoha případů uvádím: Mladá dívka se při návštěvě diskotéky náhodně seznámila na první pohled s velmi slušným chlapcem. Choval se k ní velmi vybraně, zakoupil jí květiny, podržel vždy židli, když si sedala, zaplatil za oba útratu a ve verbálním projevu nebyl vulgární. Dívka se od něj nechala doprovodit domů, ale cíle své cesty již nedosáhla. Byla mladíkem znásilněna a poté zavražděna /jak později uvedl, učinil tak proto, aby se jí zbavil jako svědka/. Z tohoto případu, stejně jako z mnoha dalších vyplývá, že zvláště při jednání z neznámými osobami není na škodu udržovat jistý odstup. Vyvarujeme se tak nemilého překvapení.

Zásada 6 :

Jedním z největších "nepřátel sebeobrany" je smysl pro fair play a naše slušné vychování.

Toto konstatování lze bezesporu považovat za fundamentální pro celou problematiku soupeření mezi lidmi. K tomuto tvrzení mě vede poznání nesčetného množství skutečných případů fyzických napadení osob stejně tak jako poznatky z veřejných vystoupení a reakcí jejich účastníků. Nelze než souhlasit s tím, že žádný jedinec se nenarodil jako lotr, lump a násilník.

Převážná většina lidské populace se chová kultivovaně, kulturně, slušně a neřeší případné konflikty okamžitým násilím. Problém však nastává v okamžiku, kdy je slušně vychovaný člověk fyzicky napaden skutečným otrlým lotrem, jemuž řešení jeho problémů a dosahování vlastních potřeb cestou uplatňování násilí proti druhému není cizí. V momentě napadení se pak slušně vychovaný a kulturní člověk musí stát stejným, ne-li ještě větším, než ten, který jej napadl, aby byl vůbec schopen takový útok odrazit.

To běžného občana značně handicapuje. Převážně většině lidí je uplatňování násilí vůči druhému cizí, neumí se ani lidově řečeno prát a bojovat, protože takovou potřebu dosud neměli a mnohdy ani za celý dosavadní svůj život takovou zkušenost nezískali. Jak praxe ukázala, nechť produkovat násilí jakéhokoli druhu se projevuje více u ženské populace a seniorů.

Uvedená obecná zásada je také velmi úzce vázána na obavy z následků po případném zdařeném obranném zásahu. Jde především o vazbu na právní odpovědnost /případně trestní odpovědnost napadeného/ a důsledky s jistou skepsí chovanou k orgánům činným v trestním řízení /policii a justici především/. Četné dotazy typu: Já se sice ubráním, ale útočnickovi při tom způsobím smrt nebo těžká zranění s trvalými následky. Co se mně potom za to stane? Mohu použít k obraně hůl, židli, sprej, mohu mu vypíchnout oko, zlomit ruku, mohu jej zastřelit, když mě bude chtít znásilnit, mohu na něj poštvat psa? Podobné dotazy dokládají tvrzení o jistém soucítění s útočnickem /tedy o vlastních úvahách v intencích zakódovaného slušného vychování a pocitu odpovědnosti k druhému/, přestože vzniklá reálně nebezpečná situace nesnese odkladu a zákon je na straně napadeného.

Zásada 7 :

Na překvapivou situaci reaguj překvapivě.

Význam této praktické zásady doložím některými případy, které se skutečně staly. Především je však třeba upozornit na to, že tuto zásadu je mnohdy velmi obtížné dodržet, protože napadený se v okamžiku fyzického útoku dostává do psychicky zátěžové situace, která vždy vyvolává negativní instinktivní reakce a emoce jako jsou např. strach, panika, tréma, hrůza nebo naopak vztek, zuřivost apod. Pokud napadený těmto stavům podlehne, jeho racionální myšlení ustupuje do pozadí a vlivem toho se může dopustit hrubých až osudných taktických chyb. Pak tuto sedmou doporučovanou zásadu nelze dodržet. Pokud se však napadenému podaří úlekovou reakci a negativní emoce překonat /nebo jejich vyvolání vlastní iniciativou vůbec nepřipustí/, je schopen překvapivě pro útočníka reagovat.

Stal se skutečný případ, kdy osamělá žena vracějící se z práce byla v podvečer v blízkosti svého bydliště napadena v parku útočnickem. Jeho útok byl sexuálně motivován. Tato žena obdivuhodným způsobem zachovala klid a rozvahu a muže zastavila v postupu tak, že mu sama sexuální služby nabídla a pozvala jej do bytu, avšak s dodatkem, že je chronicky venerická a trpí pohlavní chorobou. Útočník byl tak vyveden z míry, že od svého záměru okamžitě upustil a ve zmatku utekl. Žena na překvapivou situaci zareagovala překvapivě. Útočník, který v tomto případě očekával

odpor, volání o pomoc a aktivní obranu napadené, se dočkal naopak vstřícnosti, na kterou nebyl připraven .

Dalším skutečným případem je příklad exhibicionisty, který byl zahnán metodou akustického šoku, kdy jím obtěžovaná žena použila v momentě jeho exhibice v parku ostrého hvizdu píšťalky fotbalového rozhodčího. Muž byl touto reakcí ženy zaskočen, hvizd u něho vyvolal intenzivní úlek doprovázený nekontrolovatelným výměškem stolice do kalhot.

Zásada 8 :

Důvěřuj svému instinktu a intuici, jednej v souladu s nimi.

Tento způsob náhlého "osvícení,vidění a pocitů" nastupuje téměř vždy v předtuše hrozby vzniku reálně nebezpečných situací. Je opět celá řada skutečných případů, která toto tvrzení dokládá. Uvedu jeden za všechny: Mladá žena se vrátila s nákupním vozíkem ke svému zaparkovanému vozidlu, u kterého shledala rozbité okno. U vozu stál velmi slušně oblečený muž s diplomatickým kufříkem v ruce. Ten jí oznámil, že viděl pachatele, který jí okénko rozbil, ale protože by jej již nedostihl, alespoň vůz hlídal. Žena z vděku a slušnosti muži nabídla, že jej sveze do centra města.

Muž se posadil vedle ní a kufřík uložil na zadní sedadlo vozu. Když projížděli méně frekventovaným úsekem lesoparku, muž s omluvami ženu požádal, zda by mu nezastavila, že se mu vedle řidiče dělá z jízdy špatně a že si to hned neuvědomil, proto by si přesedl na zadní sedadlo. Žena zastavila, muž vystoupil a právě v tento moment "zapracoval" instinkt ve formě setinověteřinového poselství /Co se to děje? Rozbité okno u auta na frekventovaném parkovišti, nedopadený pachatel, neznámý muž-dobrodinec, málo frekventovaný prostor, kde si přál zastavit, přestože na něm nepozorovala známky nevolnosti, kufřík na zadním sedadle./. Varování intuice poslechla a prudce sešlápla plyn a muži ujela. Následně se u ní dostavily výčitky svědomí /vliv jejího slušného vychování a smysl pro fair jednání, muž jí pomohl v nouzi a ona se k němu takto zachovala/. Proto se rozhodla, že jeho kufřík, který zůstal na zadním sedadle vozu, odevzdá na policii, aby mu mohl být navrácen. Policisté kufřík otevřeli a našli v něm pouze tři předměty: černou kuklu s prostříženými otvory pro oči a ústa, škrtící strunu a sekáček na maso. Žena si tím, že uvěřila své momentální intuici a jednala, pravděpodobně zachránila život.

Zásada 9:

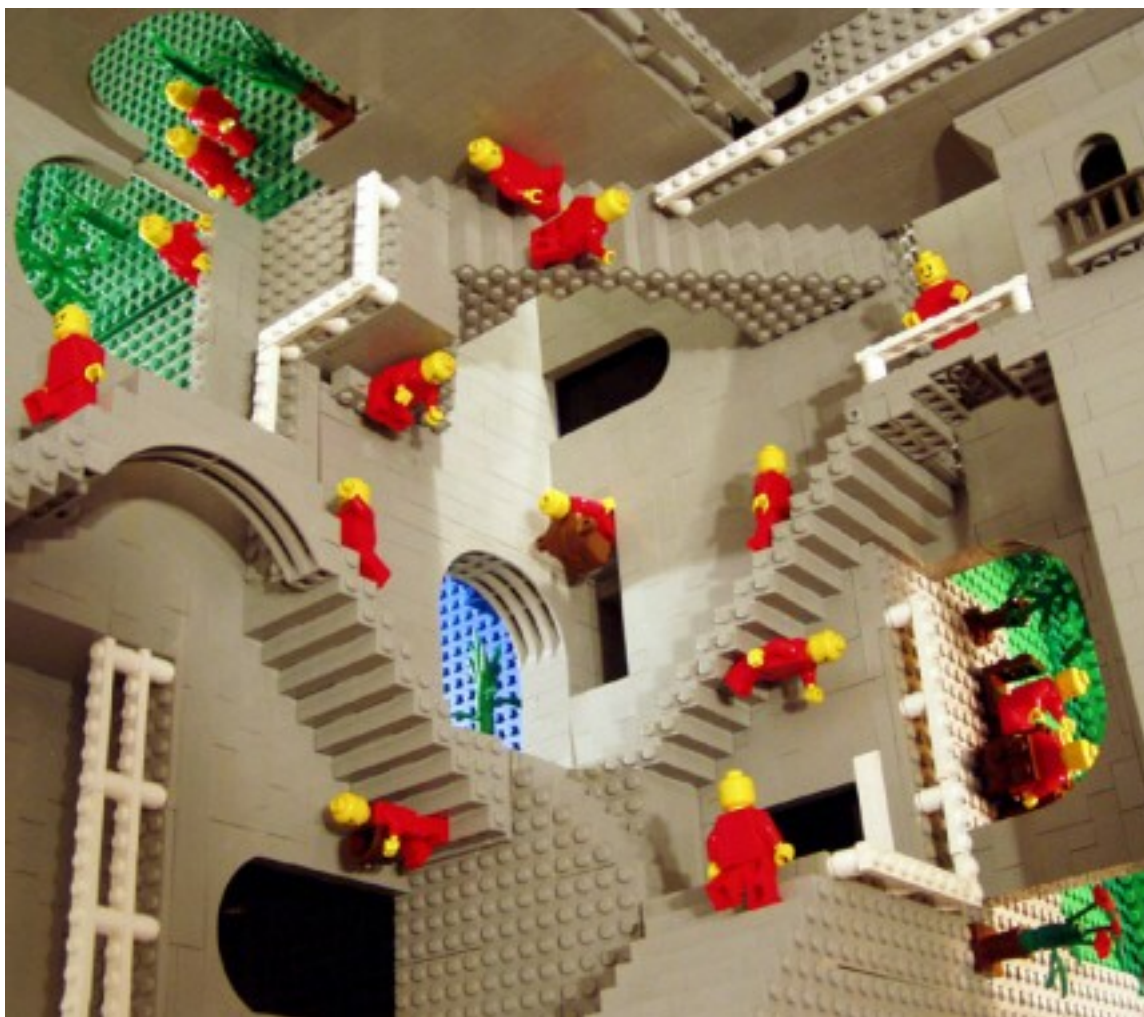
Kontrolujte místa a časový přehled o aktuálního pohybu svých blízkých, informujte je o svém pohybu.

V praxi to znamená udržování vzájemného přehledu a kontroly činnosti např. nad všemi členy své rodiny a zejména dětí. Před odchodem z domova by měly být zodpovězeny tyto základní otázky: Kam jdeš, kudy jdeš, s kým jdeš, kde budeš a kdy se vrátíš /pokud časový limit návratu nelze splnit je nutno se telefonicky ozvat a prodloužený čas návratu opět konkretizovat/. Dodržení této zásady umožňuje okamžité řešení případné krizové situace.

Fakta uvedená ve všeobecných zásadách jsou ověřená praxí a jejich osvojení u sebe samých má skutečný praktický význam jak ve všeobecné,tak i v profesní sebeobraně.

JUDr. Zdeněk Náchodský
Bílý kruh bezpečí

Lego relativity:

Další číslo vyjde počátkem roku 2007

www.tenzor.cz/rovernicek

© Pavel Tomášek – Set, 2006